

Bemærkninger til lovforslaget.

Efter krigsudbruddet i september 1939 var det nødvendigt at gennemføre en række ekstraordinære lovbestemmelser, der kunne danne grundlag for indgreb overfor prisudviklingen især på områder, hvor der indtrådte vareknaphed. Den dagældende lov om prisaftaler m. v. af 18. maj 1937 blev derfor afløst af en ekstraordinær lovgivning, lov nr. 306 om priser m. v. af 30. maj 1940, der opretholdt hovedbestemmelserne i prisaf taleloven af 1937, men tillige indførte en på krigstidens forhold sigtende ekstraordinær priskontrol. Denne midlertidige lovgivning bevarede i krigstiden og de første år derefter, idet der dog — afhængigt af de skiftende forhold — fra tid til anden gennemførtes visse ændringer og tilføjelser.

Ved prisloven af 29. maj 1948 indledtes en afvikling af den ekstraordinære prislovgivning, og der blev i formålsparagraffen indføjet en bestemmelse om, at man ved lovens administration skulle tilstræbe så normale prisberegninger og prisdannelser som muligt for således at fremme en afvikling af de ekstraordinære prisforanstaltninger og en tilbagevenden til normale forhold. I slutningen af 1948 blev der i forbindelse med forhandlingerne på rigsdagen angående forlængelse af lov om erhvervsøkonomiske foranstaltninger, vareforsyning m. v. fremsat ønske om iværksættelse af en undersøgelse af mulighederne for en afvikling af denne lov og af prisloven samt de i henhold hertil truffene foranstaltninger. Med henblik herpå nedsattes der en kommission, som den 24. februar 1949 afgav en „Foreløbig betænkning angående prisloven“. Denne betænkning dannede grundlag for lov nr. 132 om priser m. v. af 31. marts 1949, der på forskellige punkter lempede den hidtidige lovgivning.

Samtidig gennemførtes lov nr. 128 af 31. marts 1949, hvorefter der blev nedsat en trustkommission, som fik til opgave „at undersøge og afgive betænkning om, i hvilken udstrækning dansk næringslivs enkelte grene

- 1) beherskes af danske eller udenlandske enkeltforetagender, sammenslutninger, interessefællesskaber eller finansielt sammenknyttede selskaber.
- 2) deltager i eller berøres af privatretlige aftaler, vedtagelser eller bestemmelser, som kan begrænse den frie konkurrence eller erhvervsfriheden.

3) præges af andre forhold end de under 2) nævnte, der kan medføre begrænsning i den frie konkurrence, såsom indgreb fra det offentliges side.“

Endvidere skulle kommissionen tage stilling til, hvorvidt den bestående lovgivning kunne anses for tilstrækkelig til på betryggende måde at værne mod urimelige eller skadelige virkninger af sammenslutninger m. v.

De ændringer i konjunkturerne, som indtrådte efter devalueringen i september 1949 og Korea-krigens udbrud i 1950, havde til følge, at der ikke var mulighed for at fortsætte afviklingen af de ekstraordinære prisrestriktioner, og først ved lov nr. 378 om prisaf taler m. v. af 14. november 1952 blev der foretaget yderligere skridt i denne retning.

I forbindelse med sidstnævnte lovs behandling på rigsdagen blev der rejst spørgsmål om at udarbejde forslag til en mere varig trustlovgivning, jfr. folketingsudvalgets betænkning over forslag til lov om priser m. v. (Rigsdagstidende 1952—53, tillæg B. sp. 17—18), der bl. a. indeholdt følgende udtalelse:

„Trustkommissionens formand har overfor udvalget redegjort for kommissionens arbejde og arbejdsform, og udvalget har anmodet om, at kommissionen ville tage stilling til muligheden af meget snart at fremkomme med et materiale, der kan danne grundlag for udarbejdelsen af et forslag til en trustlov. Kommissionen har besvaret dette spørgsmål i et brev til ministeren for handel, industri og søfart af 11. november 1952, som er optrykt som bilag til denne betænkning. Herefter har ministeren for handel, industri og søfart givet tilsagn om at ville fremsætte forslag til en trustlov i begyndelsen af den ordinære rigsdagssamling 1953—54.“

Trustkommissionen afgav den 14. juli 1953 sin betænkning vedrørende en lov om konkurrencebegrænsning og monopol. Betænkningen indeholder en udførlig redegørelse for de vigtigste af de herhenhørende problemer, og med udgangspunkt i den gældende prisaf talelov skitseres området for en mere varig lovgivning og den hertil knyttede tilsvirksomhed.

Da betænkningen den 12. september 1953 forelå trykt, fremsendtes den til udtalelse hos forbruger- og erhvervsorganisationerne, ligesom den omdeltes til folketingets medlemmer. Fra organisationerne har man herefter i tiden 8. oktober 1953 til 10. no-